

RIJEČ UREDNIŠTVA

PROBLEM TVORBE KONZISTENTNE ŠUMARSKE I DVOPRERAĐIVAČKE POLITIKE U HRVATSKOJ

U Vijestima iz sektora, u svom napisu gosp. Borislav Škegro pod naslovom „**Može li državni holding biti učinkovit? Bude li se vodio logikom profita, bit će dividenda!**“ za primjer navodi poslovanje (odnos) šumarstva i drvoprerađivačke industrije. Kaže kako drvoprerađivačka industrija bilježi sjajne rezultate u proizvodnji, izvozu i zapošljavanju, ali ne zadovoljava potražnju, jer je ograničavajući čimbenik nedostatak drvne sirovine (nema dovoljno drva kaže on). To smatra apsurdnim, „jer u šumama danas postoji višak drva – kod hrasta npr. i do 1/3 ukupne mase“. Te povećane količine drvoprerađivačka industrija bi u kešu platila, zaposlila nove ljude, izvezla, naplatila i platila povećane poreze, „ali to nikako ne ide – nitko ne traži dividendu“, kaže on. Poruka je očito novom ministru „da za početak upiše dodatnih 200 mil. kuna dividende kao prihod proračuna“, pa će biti „drva ko u priči, a dividenda i poreza ko drva“.

Obrazlažući uvodno način poslovanja holdinga navodi kako se mjeri samo prinos na uloženi kapital i nema drugih ni trećih „socijalno osjetljivih, generalno razvojnih društvenih kriterija dividenda postaje značajni neporezni dio prihoda državnog proračunanema opravdanja za zadržavanje radnih mjesta i socijalnim, lokalnim i političkim kriterijima“. Tu imamo navode i nekih drvoprerađivača da bi trebalo zabraniti izvoz trupaca, te da potrošimo 200 mil. dolara na uvoz namještaja od hrvatskih trupaca koje smo jeftino izvezli – na taj način rasipamo nacionalno bogatstvo.

Što se tiče šumarstva, na tragu potpuno laičkog razmišljanja gosp. Škegre da se može sjeći koliko kome treba, a ne prema Gospodarskoj osnovi, slično razmišljanje dijeli i predsjednik Udruge poslodavaca, a ono se ponajprije odnosi na cijenu drvne sirovine – kada bi ona bila niža (a sada je najniža u EU), onda bi hrvatska drvoprerađivačka industrija bila konkurentna. Prvome možemo odgovoriti da su etatne mogućnosti ograničene i da se u duhu načela potrajnog gospodarenja u šumarstvu sječe nešto ispod godišnjeg prirasta drvne mase, a ne koliko prekapacitirana pilanska prerada traži, pa nema govora o tome da će biti drva ko u priči, a onda i dividenda. Njih može biti samo ako se naša drvopre-

rađivačka industrija posveti smanjenju ostalih 80 % troškova proizvodnje, a ne da stalno plaće nad previsokim troškovima drvne sirovine, koji u strukturi troškova čine maksimalno 16-20 %. Osim toga, mora se držati načela da najkvalitetniju sirovinu maksimalno finalizira u proizvod s najvećom danom vrijednosti. Na to je, sigurni smo, jedino može prisiliti tržišna cijena drvnih sortimenata. Isto tako potrebno je okrenuti se najnovijim tehnologijama i ulaganju u znanje na svim razinama. Slažemo se da treba zabraniti izvoz trupaca, jer smo u dosadašnjim tekstovima u ovoj rubrici između ostalog naveli da 8 m³ izveženih trupaca znači da izvozimo jedno radno mjesto. No, koliko je nama poznato, osim nekih mekih listača i proizvoda neinteresantnih za naše drvoprerađivače, Hrvatske šume d.o.o. ne izvoze trupce, ali znamo da to čine neki drvoprerađivači, tako da dio ugovorenih količina po netržišnoj cijeni upravo radi izvoza „kamufiliraju“ u razne oblike minimalne pilanske prerade (prizme, fličevi, grede, četvrtače i sl.). Glede uvoza namještaja mišljenja smo da bi svatko rađe kupio domaći ako je jeftiniji i barem jednako kvalitetan kao uvozni – zašto on to nije neka odgovore drvoprerađivači koji imaju domaću sirovinu po netržišnim cijenama i tako reći na svom lageru gotovo bez troškova transporta. Upravo o rasipanju nacionalnog bogatstva pisali smo u više navrata, ponajprije govoreći o šumarstvu kao specifičnoj gospodarskoj grani, a ne onoj kako je vidi gosp. Škegro i privatnici drvoprerađivači. Osim toga, očito se uzaludno trudimo upozoriti da šuma ima osim sirovinske uloge i onu ekološku, socijalnu i ekofiziološku, koje su višestruko vrjednije od sirovinske, pa je gospodarenje šumom upravo suprotno od prethodno proklamiranog „holdinškog pristupa“. Svakako, kada to nismo napravili do sada, a o tome smo pisali u Šumarskome listu br. 11-12/2014., vrijeme je da se konačno zacrta konzistentna šumarska politika, kojoj treba pridodati i drvoprerađivačku industriju koja će se novo-sačinjenim strategijama provoditi. Time ćemo izbjeći nakaradna „mlečanska“ razmišljanja o šumi i ukloniti netržišni odnos šumarstva i drvoprerađivačke industrije te odrediti ispravan status šumarstva u hrvatskome gospodarstvu.

Uredništvo